

ПЕРЕД ШЕСТИМ КОНГРЕСОМ КОМУНІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

Дня 1. липня 1928 року розпочинається в Москві шестий всесвітній конгрес Комуністичного Інтернаціоналу. Комуністична преса з приводу його починає давати огляд комуністичних партій в різних країнах. На цьому місці ми подаємо короткий загальний огляд міжнародного комуністичного руху.

Від Шмервальду до Жовтневої революції.

Процес утворення комуністичних партій, в якому величезну спрямовану лінію відіграв Ленін та більшовики, пішов революційне вогнище вперед із невеличкої кількості групки "Цімервальдської лівої" 1915 р. в ірвіс могутній III. Комуністичний Інтернаціонал з понад вісімдесяти національних секцій, що збирає на свої конгреси сотні комуністичних делегатів з усіх кінців світу — з буржуазних країн Європи й Америки, уярмлених імперіалізмом країн колоніального Сходу й Латинської Америки.

Могутній розвиток комуністичних партій і Комінтерну був наслідком і водночас кінцею потребою умовою велетенського піднесення революційно-робітничого руху, що настало після війни. Людство вступило до нової фази розвитку. Вже перша світова імперіалістична війна утворила революційну ситуацію в низці великих країн, привела до велетенських класових боїв і вибухів революції. Могутньо й переможно піднялася хвиля великої Жовтневої революції в колишній Росії. Протягом 10 з половиною років, що минули з того часу, пролетарська диктатура не лише збереглася в боротьбі з внутрішньою поміщицькою капіталістичною контр-революцією і з міжнародним імперіалізмом, але й перевищила передвоєнний рівень господарства на базі соціалістичного способу виробництва. С.Р.С.Р. став базою й фортецею світової революції.

Із Радянського Союзу йде великий революційний котлован і тисячами дротів, що розхитує панування імперіалізму по всіх закутках світу — в Шангаю й Кантоні, Бомбей і Калькуті, Ріо де Жанейро й на островах Великого океану. Російська революція, будівництво диктатури пролетаріату й соціалізм дають величезні уроки комуністичним авангардам Заходу й Сходу, що попереджають помилки й поразки й прискорюють піднесення комунізму та його остаточну перемогу.

Лють міжнародного капіталу.
Будівництво соціалізму у величезній частині Європи, й Азії й його вплив на світовий революційний рух викликає чимраз більшу лють міжнародної буржуазії до країни пролетарської диктатури.

Та нічого непередбаченого в цьому немає, бо зростання С.Р.С.Р. і світового революційного руху неминуче повинні спонукати буржуазію до спроб придушити революційне вогнище, повинні робити чимраз успішнішими намагання утворити єдиний фронт проти зверхності трудящих. Та що-далі, то важче імперіалізові виконувати цей диявольський план, бо що місяця ми стаємо дужі, дужий стає і революційний робітничий рух.

Вплив революційного пролетарського вогнища і власний досвід класових боїв підніс на значну височину політичну дозрілість німецької комуністичної партії, що після своєї ваги є друга партія Комінтерну. Десяток великих революційних боїв витримала братерська німецька партія, сотні зрадничих ударів у спину німецького загопу II. Інтернаціоналу — соціалдемократії, а останніми роками і від "ультра-лівих" зрадників. Борючись з усіма цими ворогами й ухилими у власних лавах, зазнаючи не лише поразок, але й ідейної перемоги, німецька партія виростає в велику політичну силу, що її визнають і вороги.

Комуністична Партія Німеччини.

Неухильно зростає вплив партії в трейд-юніях. Дарма, що реформісти провадять розколювальну політику, комуністи здобувають позицію за позицією в трейд-юніях. Вплив партії значно виріс. Про це свідчить хоч-би та хвиля обурень, що прокотилася по країні в зв'язку з загрозою розпустити спілку червоних фронтників — дитину німецької ком. партії.

Лише величезний вплив партії в масах може пояснити, чому майже всі уряди німецьких держав "відмовилися" підтримати вимогу міністра Кейделя. Наступні парламентарні вибори, не зважаючи на терористичні фашистські заходи німецького буржуазного блоку, підтримувані колись революційною соціал-демократією, безперечно виявлять сильне зростання впливу комуністичної партії в робітничих масах. (Вони вже виявили.)

За умов загостреної класової боротьби в Німеччині, що зазнає всіх розкошів плану Доса і ласощів капіталістичної раціоналізації, цілком пра-

вильний і вчасний є взяття партією з провідом Комінтерну, рішучий курс на нещадну боротьбу з отвертими свідомими агентами капіталу — правою й "лівою" соціал-демократією.

(Далі буде.)

ЗАХІДНЯ УКРАЇНА.

ВІДПЛАТА ЗА УГОДУ.

Найправдивіші представники українського народу, якими себе вважали при кожній нагоді ундівські послі, що дали себе вибрати віцемершалами сенату й союму, що позанимали місця в ріжних коміях, вже дістали відплату від своїх опікунів. Коли ундівський посол д-р Баран виголосив промову, в якій домагався скреслення деяких позицій бюджету, зокрема півтора мільона на військову колонізацію, відповів йому міністер Станевич, котрий сказав ні більше, ні менше так:

"Від 600 років йде історичний похід на Схід. В Польщі перелюднення і тому являється природною польська колонізація східних земель. А зрештою колонізація є благословенством для місцевого населення. Місцеве населення хвалить собі осадників, бо від них може чогось навчитися".

ЯВИЩЕ ПРИРОДИ.

Небуденне явище запримиті місця мешканці міста Львова і інших галицьких міст в п'ятницю, 27. квітня вранці: вулиці та дахи були вкриті жовтими полами, в якому можна було відчутти своєрідний чад. На тему цього пополу кружляють ріжні здогади, досі несправлені ніодною пресоюю інформацією від компетентних знавців: чи це занесений вітром чад далекого вулкана, чи курево великанської недалекої пожежі, чи прогноза страшної катастрофи, подібної до той, яка навідала Болгарію та Грецію.

Радіо з Чернівців повідомляє, що 26-го по полудні три темні неби, а краплі дощу мали домішку болати. Є це той сам сирій опад, що вкрив землю та будівлі і в Галичині. Якщо порох занесений вітрами є вулканічного походження, тоді не є виключне, що його грубий шар може бути дуже корисний для родючого ґрунту.

ШЕПТИЦЬКИЙ ЛІТАЄ.

"Діло" доносить, що Шептицький виліз літаком до Варшави. Чи не рятувати часом греко-католицизму? Коли так, то може дійти до того, що автокефальне православ'я й греко-католицизм розпочнуть це релігійну війну в повітрі... Блище до бога.

КУТОК РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ МОЛОДІ

ПРО КУТОК РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ МОЛОДІ.

В цьому числі "Укр. Роб. Вістей" ми започатковуємо куток робітничо-фермерської молоді. Куток цей по можливості міститиме найчастіше, однак не обов'язково в кожному числі, тобто неперіодично.

Метою цього кутка буде обслуговувати старшу, грамотнішу політично й культурно українську робітничо-фермерську молоддь: перше — знайомити її з революційним рухом робітничої й селянської молодді в ріжних країнах; друге — давати ідеологічний напрям та дбати про культурне виховання старшої української робітничої молодді в Канаді.

Дехто може сказати: "По що цього? Адже-ж у нас є журнал "Світ Молоді". Так, ми це знаємо, бо "Світ Молоді" це-ж наш журнал. Але "Світ Молоді", будучи органом Секції Молоді ТУРФДМ, тримаючи одночасно курс на масового читача, обслуговуючи старшу й молодшу молоддь, не є в сфері висвітлення всього інформаційного матеріалу, а це тим більше, що виходить він тільки раз на місяць. Далі, "Світ Молоді" є журналом не тільки для молодді, але й журналом самої молодді, даючи широку змогу своїм дописувачам писати у своєму журналі й тим творити його власними силами.

Це є одна з найкращих рис "Світу Молоді" й її цілковито йому залишаємо.

Ми-ж на цьому місці лише хочемо позайомовувати час від часу старшу, грамотнішу робітничо-фермерську молоддь з міжнародним пблтичним рухом молодді в першу чергу.

Ось, наприклад, на початку травня цього року відбувся в Україні, в Харкові, Всесоюзний З'їзд Ленінського Комуністич-

ного Союзу Молоді. Зараз же після цього з'їзду відбувся в Москві Всесоюзний З'їзд Комсомолу. В другій половині липня відбується в Москві III. Міжнародний Конгрес Комуністичного Інтернаціоналу Молоді. Українська робітничо-фермерська молоддь повинна знати, як живе, працює й бореться революційна молоддь в радянській та капіталістичних країнах і ми в цьому кутку постараємося давати загальний стислий огляд з життя й боротьби цієї молодді.

Багато й у нас, в наших організаціях, є певних справ, що вимагають ширшого обговорення й висвітлення. Одною з найголовніших є — відношення між старшими й молоддю, взаємовідносини між відділами всіх наших організацій і відділами Секції Молоді, неправильний погляд деяких товаришів, а навіть цілих відділів, на організацію молодді; молодді, її культурна праця й культурне виховання і, нарешті — молодді й класова боротьба — ось ці питання, які цей куток обслуговуватиме.

Це є життєві питання й ми, коли не стало, то хоч час від часу, будемо обговорювати й висвітлювати їх в цьому кутку, допомагаючи корисній праці "Світу Молоді". Друге — ми хочемо, щоб порушували нами в цьому кутку справи, були також відомі нашим дорогим читачам, загальному членству наших організацій, а це, ми певні, допоможе взаємній співпраці всіх наших відділів ТУРФДМ, Р.З.Т., Жінсекції з відділами Секції Молоді.

Розпочинаємо ми цей куток звітним з'їзду українського Комсомолу в Харкові.

Редакція "У.Р.В."

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА КОМПАРТІЇ Й ЗАВДАННЯ МОЛОДІ.

При кінці квітня й на початку травня ц.р. відбувся в Харкові Всесоюзний З'їзд Ленінського Комуністичного Союзу Молоді. На з'їзді з прином від Центрального Комітету Комуністичної Партії (б.) України виступив секретар тов. Каганович. У своїй промові він на самому вступі висвітлював національну політику компартії й завдання комсомолу, а в другій половині промови звернувся знову увагу на культурне виховання молодді. На цьому місці подаємо першу частину промови тов. Кагановича. Рекомендуємо її до перечитання не тільки молодді, але й старшим читачам, бо з цієї статті видно, як більшовики розглядають національне питання. Підкреслення в статті радянських газет.

Товариші, почав доповідь тов. Каганович, мені сказали, що в цій салі багато хто не знає української мови. Ось чому своє привітання від імені Ц.К. партії я починаю з критичного цього пункту. Може плескатимете цей критицизм (сміх — олески).

Товариші, треба сказати від-

верто, що до вивчення української мови в нас часто підходять формально, казенно, не розуміючи, що національна політика нашої партії — це одна з генеральних ліній, щоб просуватися вперед у соціалістичному будівництві. Справа українізації є справа успішної боротьби з нашими ворогами, а на цій ділянці фронту, молоддь, що повинна бути попередь, пасе задніх. У нас зростає література, зростають молодді письменники, але маси молодді й, особливо, пролетарської, стоять осторонь від цього процесу.

Сьогодні роковини смерті одного з найбільших українських письменників — Коцюбинського. Наші вороги шовіністи хочуть витребувати із Коцюбинського все революційне, загально-людське й залишити тільки шовіністичне, зробивши його таким способом своїм прапором. Чи знає наша молоддь Коцюбинського й взагалі українських письменників? Дуже мало. Але як можна відвоювати для партії сотні тисяч молодді України, не знаючи не тільки ідеологічної суті української літератури й культури, а й не вміючи відрізнити де ворог, і де друг. Той, хто не опанував українську мову й не розуміє, що треба приділяти до української культури, той насправді але воду на млин наших ворогів.

Ось через що одною з найперших справ, коли підсумовуєш наше будівництво, я поставив справу національну. Ми маємо дуже великі досягнення в українізації, але цього мало, треба геть цілком ліквідувати легковажне ставлення деяких комсомольців, а також і партійців, до справ національної політики. Деякі недоумки гадають, що наша національна політика — це обдурювання мас, і що більшовики, кажучи про те, що українізація потрібна, насправді провадять ніби русотязську великодержавну політику. Але товариші, більшовики ніколи не вдавалися до такого політиканства.

Ми розглядаємо національне питання, як історичний процес, що рухає мільонами людей. Жовтнева революція, розкріпачивши національну політику, дала їй змогу творити свою національну культуру на пролетарській радянській базі, але це будівництво натрапляє на труднощі. Зростають наші вороги, пробує зміцнитися шовіністична дрібна буржуазія, цей поміжтовий бур'ян для антисемітизму, русотязства та інших проявів шовінізму. Немає огіднішої, підлішої та їдкішої отрути, ніж отрута націоналізму. Цю отруту використовують, щоб єврейського робітника поєднати з єврейською бур-

жуазією, проти російського робітника; російського робітника поєднати з російською буржуазією й нацькувати його на єврейського та українського робітника.

Наша політика в тому, щоб, усюко сприяючи зростанню культури всіх націоналістів, особливо тих, кого притігував царат, заразом керувати цим культурним процесом і спрямовувати його пролетарським річницем. Звідси висновок, що будівництвом національної культури не повинні керувати дрібно-буржуазні ідеологи, що цей процес, зокрема радянської культури, повинен опанувати й ним керувати пролетаріат.

А як-же комсомольці опанували цей процес? Повторюю, досягнення комсомольців, взагалі молододня, тут є, можна наприклад назвати літературну групу "Молодіяк", але головна маса активу ще не приділяла до української культури. Дозвольте висловити вивченість, що комсомол найближчими роками стане найкращим помічником партії в здійсненні в Україні ленінської національної політики.

ОБІЗДКА ОРГАНІЗАТОРА ТУРФДМ В ПРОВ. САСКЕЧЕВАНІ.

Подаємо до відома всім українським фермерам та робітникам в провінції Саскечеван, що Провком ТУРФДМ вислав до Саскатуну свого організатора т. П. Кифорука на обіздку в провінції Саскечеван.

Виславши організатора, Провком ТУРФДМ хоче допомогти фермерам організуватися й зміцнити свої сили, бо тільки в організації запорука кращого майбутнього. Тож ми кланяємося товаришам фермерів і робітників тих місцевостей, де є вже наші відділи, як і тих, де немає ще відділів наших організацій, дати нашою організацією всяку можливу допомогу в його корисній для фермерів праці: склянки на призначений час мітінги, розповсюдження оголошень і артувати людей, щоб прихилили згодою на ці мітінги. Так само просимо дати нашою організацією матеріальну підтримку й допомогу йому переїхати з одної місцевости в другу.

Тут подаємо спис місцевостей, які відвідає наш організатор т. Петро Кифорука.

Саскатун, Саск. — в Укр. Роб. Домі в неділю, 3. червня, в годині 8.30 вечером.

Дана, Саск. — в Укр. Роб. Фарм. Домі коли Дана, в неділю, 10. червня, в годині 1. по полудні в вечерю.

Прудом, Саск. — в У. Р. Ф. Домі, в понеділок, 11. червня, в годині 8.30 вечером.

Вакас, Саск. — у вівторок, 12. червня, в годині 7.30 вечером.

В тих місцевостях, де нема ще наших відділів, ми кланяємося читачам нашої преси, подати про призначення й склянки масові віча, а тим багатим, товаришам, доповідати робітничо-фермерській справі.

За всяку допомогу ми згорні складемо ширю подяку.

Щобби знати, де відбуватимуться віча, слідати за оголошеннями на місці.
За Провком ТУРФДМ: М. Рогоман, голова. С. Юрійчук, секретар.

Конрад Берковічі.

ЩАСТЯ

(Продовження.)

Не такий був Карлос. Коли хтось підходив, щоб купити у нього пару маленьких зелених птацят він лише називав ціну і дивився у бік, ніби зовсім не цікавився, чи їх куплять, чи ні, або ніби йому жалко було розлучатися з своїми улюбленими. А люди на базарному майдані, що продавали кокосові горіхи й манго, папуг і малп, шматки м'яса й сусненої риби, тільки головою хитали, кажучи: "Дарма, що брати, а які несхожі!"

А коли десь був дуже запашний, Карлос не виходив із джунглів; він забував про базар і папуг та лягав під дерево, щоб поспати та помріятати.

Але не вважаючи на всі чєсноти Родрігеса, люди більше любили Карлоса; навіть рідна мати. Було в йому щось таке, якийсь такий спосіб говорити, що здавалося, ніби слова виходять із близьких глибин і досягають вищих висот, ніж коли те саме казав хтось інший.

Жінки рідко купують те, що більше ваги було в його словах. А про дерева, про птахів

і малп, про те, що вони допитливі, він умів розказувати більше байок, ніж хтось інший про людей. А діти й старі люди бували питали його на базарі: — "Що сьогодні нового в джунглях?" Вони добре знали, що для нього джунглі мали в собі більше життя й змісту, ніж події, які у місті траплялися з торговцями, або новинами, які на суднах доходили з-за далеких морів.

Одного дня Пакіта зустріла обох братів на дорозі до майдану. На одному плечі несла вона велику квітку з птахами, а на другому жмут кокосових горіхів і горюдини; вона це несла на базар, бо людина, що її виховала, захворіла, і не могла піти сама. Першим до неї заговорив Родрігес. Він спитав, чи була вона колись на базарі. Почувши, що вона уперше виходить, він обіцяв їй показати найкраще місце. "Не там, де починаються ряди торговців, а посередині", — так він радив.

Жінки рідко купують те, що перше вибирає їхні очі, а ще рідше те, що бачить в-остан-

тє. Але вони, від якого кінця-б не йшли, повертаючись, потрібну для себе річ скоріше куплять на-піддорозі, ніж дійшовши другого кінця.

"Ви добре знаєте жіночі звички", — відповіла Пакіта, одверто подивившись йому в очі.

"Так, я знаю", — відказав Родрігес, зухвало глянувши на її босі ноги і споконзвичайним поглядом по її оголені руках і плечах.

Кров їй кинулася в обличчя. Потім він почав оповідати за себе. Як він краще за всіх торговав, як він здалека впізнавав покупця, як він одного разу дістав п'ять срібних доларів за пару папуг; яким ціна була півдолара. Треба знати, як підступитися до цих Американців, коли хочеш бути гарним купцем. Потім він показав їй срібного годинника та інші дріб'язки, які він накупив на ці гроші. Все це зробило враження на Пакіту. Їй теж хотілося краще жити, бо відомо у неї рідко їли м'ясо, а його не купили на ті гроші, що можна було вторгувати від Панамиці. Він був дужчий за Карлоса, краще одянений і більше в ньому було самовпевненості. До того він мав такий уявний зиск.

Підчас розмови Карлос плен-

тався позаду. Але Пакіта відчувала на собі його погляд: ніби промені сонця падали їй на плечі й на шию. Приємно було знати, що тобою хтось мильється і мовчки тебе боготворить. Але-ж Родрігес був справжній чоловік, діловита людина. Раптом Карлос, зробивши крок наперед, поклав руку на тяжкий клунок, що його несла Пакіта, й сказав: "Твій клунок удвічі важчий за мій. Дай, я його понесу".

Слухаючи Родрігесових розмов, Пакіта й не помітила, що зморилася. Вона й не встигла оглянутися, як кошик висковзнув з її рук. Навантажившись, Карлос знов поділявсь позаду. Родрігес раптом втратив свою красномовність. Замість того, щоб розмовляти з Пакітою, він раз-у-раз озирався на брата. В очах його спалахнула ненависть. Карлос стиха наспівував пісню, яка з-за моря дійшла до джунглів.

Через де-який час Пакіта сама заговоріла, щоб порухати мовчанку. Але, розмовляючи з Родрігесом, вона нещадно думала за Карлоса, який, що правда, не був такий дужий і жвавий, як Родрігес-але чому — вона сама не знала чому — вав її до себе. Вона також виразно відчувала, що Родрігеса дратувала лагід-

ність брата, ніби якась погана й зрадницька риза.

Коли вони дійшли до базару, Родрігес уже опанував себе: там він себе почував, як риба в воді. Ліктями й плечима протискаючи собі шлях, він став на своє улюблене місце і почав свистити з якимись старим жінкам; врешті він відвоював для Пакіти місце поруч себе: у неї-ж був крам, відмінний від того, який він сьогодні виніс на продаж! Коли вони вже цілком улаштувалися, повз них тихенько пройшов Карлос, усе це шукаючи собі місця на базарі. Як мало він нагадував свого жвавого, діловитого брата!

Коли зійшло сонце, чужини, що приїхали напередодні на проплавом, поспішали закупити ріжних потрібних їм річей ще здовго до того, як Карлос знайшов собі місце десь у далекому кутку.

"Ось там стоїть мій брат", засміявся Родрігес. "Я вже продав третину свого краму, а він ще й рота не роззявив, щоб озвати купця". Родрігес, дарма що був заклопотаний, показуючи покупцям своїх малп, помагав Пакіті торгувати, і завжди йому давала ціну вищу за ту, яку хотіла Пакіта.

Підчас сісти Родрігес спи-

тав Карлоса: "Багато натругував? Ні одного центава".

"А в мене два песо. Навіть Пакіта продала овочів майже на цілий песо".

"Ну, ви щасливіші за мене", — відповів Карлос.

"Щасливіші, або..."

На язиці в нього вертілося якесь гостре слово, бо він гнівався на брата, що вранці поміг Пакіті нести кошачку. Але, спіймавши на собі погляд дівчини, він на півслові обірвав свою думку.

"Мені сьогодні не щастить", — засміявся Карлос. — "Краще подамся я додому".

Родрігес повів плечима, але в душі радів, що брат залишив його самого з дівчиною, яку він через тежрюву джунглів поведе додому.

Коли зійшло сонце, Родрігес широкими кроками почав собі прокладати шлях до серця дівчини. На неї зробило враження його вміня заробляти гроші, його відвага, його міць. Від халупи двох братів до Пакітиної халупи було коло миль. Сонце вже схизилося-за обрій, коли розмовляючи й сміючись, Родрігес з дівчиною підійшов до своєї халупи. Двічі він по дорозі спійнявся перед китайськими крамниціми, розсіпаними

вдовж Каміно Реаль, і купував для неї ласощів.

Залишивши перед своєю халупою порожню клітку з дівчиною, яка хвилинку зачекала. Його мати, глянувши на них, зрозуміла, що син знайшов собі подругу. Пакіта цілком захопилася ним. Видко-ж було, якими очима вона на нього дивилася. То був погляд дівчини, що кохає. Стара мати подивилася їм усвід, як вони поруч попростували далі.

"Слухай-но, хто це співає?" — раптом спитала Пакіта.

З-за дерев доносилося глибокий, ніжний голос.

"А це мій лерад-брат. Він або співає або мріє. Він випускає на волю найкращих птахів за те, що вони такі гарні. Він і не думає про те, скільки-б за ними заплатили Американці. Не знаю, що він робитиме, коли йому доведеться дбати про жіночку".

"Він чудово співає", — сказала Чакіта, прислухавшись де-кілька хвилин.

Родрігес нічого не відповів, і до самої халупи йшли вони мовчки.

(Далі буде.)

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!